

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конквенцијси савјет

Р Ј Е Ш Е Њ Е

по Пријави намјере концентрације између привредних субјеката *MOL Hungarian Oil and Gas Plc.*, Мађарска и ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Хрватска

Новембар 2008. године

Број:01-03-26-037-16-II/08
Сарајево, 20.11.2008. године

На основу члана 25. став (1) тачка е) члана 42. став (1) тачка д) у вези са чл. 12., 14., 16. и 18. Закона о конкуренцији («Службени гласник БиХ», бр. 48/05 и 76/07), по Пријави намјере концентрације између привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска* заступаног од Адвокатске канцеларије Спахо, Мухамеда Кантарџића 3, 71000 Сарајево, и привредног субјекта ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска, за примљену под бројем: 01-03-26-037-II/08 дана 12.09.2008. године, Конквенцијски савјет, на 76. (седамдесетшестој) сједници одржаној дана 20.11.2008. године, је донио сљедеће

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Оцјењује се допуштеном концентрација која ће настати на тржишту велепродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини, стицањем контроле куповином свих дионица привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска*, у привредном субјекту ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска.
2. Ово Рјешење о концентрацији уписује се у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у „Службеном гласнику БиХ“, службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конквенцијски савјет је, дана 12.09.2008. године, за примио Пријаву намјере концентрације број: 01-03-26-037-II/08 (у даљем тексту: Пријава) привредног субјекта *MOL Hungarian Oil and Gas Plc., Oktober huszonharmadika u. 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска* (у даљем тексту: MOL или Подносилац пријаве) заступаног од Адвокатске канцеларије Спахо, Мухамеда Кантарџића 3, 71000 Сарајево, Босна и Херцеговина, по којој намјерава купити већинско учешће у привредном субјекту ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска (у даљем тексту: ИНА).

Увидом у поднесену Пријаву утврђено је да иста није уредна и комплетна, у смислу члана 30 став (1) Закона о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и чл. 8. 9. 10. Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката («Службени гласник БиХ», број 95/06) те је Конквенцијски савјет, у складу са чланом 31. истог Закона, затражио допуну дана 15.09.2008. године дописом број: 01-03-26-037-1-II/08, дана 17.09.2008. године дописом број: 01-03-26-037-2-II/08 и дана 23.09.2008. године дописом број: 01-03-26-037-4-II/08

Подносилац пријаве, у складу са захтјевима Конквенцијског савјета, је допунио Пријаву недостајућом документацијом дана 22.09.2008. године дописом број: 01-03-26-037-3-II/08 и дана 02.10.2008. године дописом број 01-03-26-037-5-II/08.

Након тога, Конкуренцијски савјет је дана 16.10.2008. године Подносиоцу пријаве издао Потврду о пријему уредне и комплетне Пријаве број 01-03-26-037-9-П/08, у смислу члана 30. став (3) Закона.

У складу са чланом 30. став (2) Закона Подносилац пријаве наводи да намјерава поднијети захтјев за оцјену концентрације овлаштеном тијелу за оцјену концентрације у Републици Хрватској, Републици Србији и тијелу за конкуренцију Европске уније.

Конкуренцијски савјет је утврдио да је Пријава поднесена у Законом прописаном року, у смислу члана 16. став (1) Закона.

1. Учесници предметне концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекти *MOL Hungarian Oil and Gas Plc.*, *Oktober huszontharmadika u.* 18, 1117 Будимпешта, Република Мађарска и ИНА индустрија нафте д.д. Загреб, Авенија Већеслава Хољевца 10, 1000 Загреб, Република Хрватска.

1.1. Привредни субјекат MOL

Привредни субјекат MOL је уписан у Регистру привредних друштава у Будимпешти под регистарским бројем *Cg.01-10-041683* дана 10.06.1992. године као дионичко друштво. Основна дјелатност обухвата: истраживање и производњу сирове нафте, природног гаса и производа од гаса, прераду, транспорт, складиштење и дистрибуцију сирове нафте, производа од нафте (малопродаја и велепродаја), трансмисију природног гаса, производњу и продају олефина и полиолефина.

Привредни субјекат MOL као члан ИНА/MOL конзорција (50,0% ИНА и 50,0% MOL), је дионичар привредног субјекта Енергопетрол д.д. Сарајево (регистрован под бројем 1-21070 у Општинском суду Сарајево - основна дјелатност је у сектору трговине на мало и велико моторним горивима, мазивом и сличним производима) који има 67,0% учешћа у привредном субјекту Енергопетрол д.д. Сарајево, те привредном субјекту MOL припада 33,5%, док преосталих 33,0% дионица је у власништви Владе Федерације БиХ и мањинских дионичара.

Чланови управе/надзорног одбора привредног субјекта MOL нису у исто вријеме и чланови управе/надзорног одбора привредних субјеката на релевантном тржишту Босне и Херцеговине.

1.2. Привредни субјект ИНА

Привредни субјект ИНА је основана дана 01.01.1964. спајањем Нафтаплина (фирме за истраживање и производњу нафте и плина) са рафинеријама у Ријечи и Сиску. До краја десетљећа ИНА се проширила и на Рафинерију Загреб, Трговину (предузеће за домаћу трговину), петрохемијске творнице ОКИ и ДИНУ те творницу умјетних гнојива у Кутини.

Основне дјелатности привредног субјекта ИНА и његових супсидијарних друштава су: истраживање и производња нафте и плина у Хрватској и иностранству, увоз природног плина и продаја увозног и домаћег природног плина индустријским потрошачима и дистрибутивним предузећима, прерада нафте и производња деривата, малопродаја деривата и других роба путем малопродајне мреже, трговина сировом нафтом и нафтним дериватима, пружање услуга бушења, ремонта и других радова везаних за истраживање и производњу нафте и плина из копненог дијела и подморја.

Преглед супсидијарних привредних друштава привредног субјекта ИНА у Босни и Херцеговини:

Табела 1.

Назив привредног субјекта	Власништво	Власничко учешће (%)
ИНА БХ д.д. Сарајево	Директно	(..)** ¹
Интерина д.о.о. Мостар	Директно	(..)**
Холдина д.о.о. Сарајево	Директно	(..)**
Енергопетрол д.д. Сарајево	Директно	(..)**
Крајинапетрол д.о.о. Бања Лука	Директно	(..)**
<i>CROSCO international d.o.o.</i> Тузла	Индијектно	(..)**
ТГА д.д. Столац	Индијектно	(..)**

Извор: Пријава намјере концентрације

2. Обавеза пријаве намјере концентрације

Обеза пријаве намјере концентрације привредних субјеката, у смислу одредбе члана 14. став (1) Закона, постоји ако укупни годишњи приходи учесника концентрације остварен продајом роба и/или услуга на свјетском тржишту, износе преко 100.000.000,00 КМ, по завршном рачуну у години која је претходила предметној концентрацији.

Укупни приходи учесника концентрације, на дан 31.12.2007. године:

Табела 2.

Укупни приход (КМ)	ИНА д.д. Загреб	<i>MOL Plc.</i>
Свијет	(..)**КМ (..)** ХРК	(..)**КМ (..)** ХУФ
Босна и Херцеговина	(..)**КМ (..)**ХРК	(..)**КМ (..)** ХУФ

Извор: Пријава намјере концентрације

Укупни приход учесника концентрације остварен продајом роба на свјетском тржишту износи преко 100.000.000,00 КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, односно привредни субјект *МОЛ* је остварио приход (..)** КМ на дан 31.12.2007. године и обзиром да је један од учесника концентрације регистрован у Босни и Херцеговини, Подносилац пријаве, на основу члана 14. став (1) Закона, је обавезан поднијети Пријаву.

3. Правни оквир оцјене концентрације

Конкуренијски савјет је у провођењу поступка оцјене допуштености предметне концентрације примјенио одредбе Закона, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта («Службени гласник БиХ», број 18/06) те Одлуке о начину подношења пријаве и критеријима за оцјену концентрација привредних субјеката.

4. Правни основ и облик концентрације

Као правни основ предметне концентрације Подносилац пријаве је доставио Добровољну понуду привредног субјекта *МОЛ* за преузимање дионица која је објављена у Народним новинама Републике Хрватске број 101/08, дана 05.09.2008. године (даље у тексту: Понуда).

Добровољна понуда за преузимање дионица је упућена дионичарима привредног субјекта ИНА од стране привредног субјекта *МОЛ*.

¹ (..)** - Подаци представљају пословну тајну

Правни облик концентрације је стицање контроле, у смислу члана 12. став (1) тачка (б) под 1) Закона, куповином свих дионица на којима није заснован терет односно преосталих 3.016.447 редовних дионица привредног субјекта ИНА од стране привредног субјекта *МОЛ*, по 756,00 КМ (2.800,00 ХРК) по дионици.

У моменту подношења Пријаве намјере концентрације, привредни субјект ИНА има сљедећу власничку структуру: Влада Републике Хрватске (44,85%), *МОЛ* (25% плус једна дионица), приватни и институционални дионичар (21,11%) и Фонд хрватских бранитеља (7%). Након затварању Добровољне понуде за преузимање дионица, власничка структура привредног субјекта ИНА д.д. Загреб на да 17.10.2008. године је сљедећа:

Табела 4.

Назив	Број дионица	Власничко учешће %
МОЛ	4.715.538	47,155
Влада Републике Хрватске	4.483.552	44,836
Приватни и институционални инвеститори	800.910	8,009
Укупно	10.000.000	100,00

Извор: веб- страница привредног субјекта ИНА д.д. Загреб

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4., 5. и 6. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта релевантно тржиште производа обухваћа све производе и/или услуге за које потрошачи сматрају да су међусобно замјењиви с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цијелу или дио територије Босне и Херцеговине, на којој тржишни конкуренти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима које то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Приликом анализе релевантног тржишта учесника предметне концентрације Конкуренцијски савјет је утврдио да је релевантно тржиште предметне концентрације велепродаја и малопродаја нафте и нафтних деривата.

Релевантним географским тржиштем сматра се тржиште Босне и Херцеговине из разлога што учесник концентрације привредни субјект ИНА врши продају и дистрибуцију нафте и нафтних деривата на читавој територији Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, релевантним тржиштем предметне концентрације сматра се тржиште велепродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата на цијелој територији Босне и Херцеговине.

6. Анализа релевантог тржишта

У анализи релевантног тржишта учесника предметне концентрације и процјенама тржишних учешћа, кориштени су подаци достављени од Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине, Агенције за статистику Босне и Херцеговине, Вањскотрговинске коморе Босне и Херцеговине као и подаци достављени у Пријави.

6.1. Увоз нафте и нафтних деривата у Босну и Херцеговину

Подаци о структури увоза нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини из привредног субјекта *МОЛ* и привредног субјекта ИНА са даном 31.12.2007. године:

Табела 5.

Назив производа	Количина увезене робе (КТ)			Тржишно учешће (%)	
	Укупно Босна и Херцеговина	ИНА	<i>МОЛ</i>	ИНА	<i>МОЛ</i>
ТНП/УНП течни нафтни плин	55,0	(..)**	(..)**	(45-65)**	(0-5)**
Моторни бензин	380,0	(..)**	(..)**	(45-65)**	(0-10)**
Дизел гориво	638,0	(..)**	(..)**	(40-60)**	(5-15)**
Лож уље	158,0	(..)**	(..)**	(45-65)**	(0-5)**
Авио гориво/керозин	7,0	(..)**	(..)**	(0-5)**	(70-90)**
Мазут	150,0	(..)**	(..)**	(0-5)**	(10-20)**
Базно уље	12,7	(..)**	(..)**	(45-65)**	(10-20)**
Парафини/воскови	1,07	(..)**	(..)**	(0-5)**	(0-5)**
Битумени	116,0	(..)**	(..)**	(30-50)**	(10-20)**
Моторна уља и инд.мазива	63,72	(..)**	(..)**	(0-5)**	(0-5)**
Остало	-	(..)**	(..)**	-	-

Извор: Пријава намјере концентрације, Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине

Увоз нафте и нафтних деривата произведених у привредном субјекту ИНА и привредном субјекту *МОЛ* врши се преко великог броја локалних дистрибутерима и трговаца (преко 60) у Босни и Херцеговини. Према подацима Управе за индиректно опорезивање, највеће количине дизел горива и моторног бензина у БиХ се увозе из Хрватске, Словеније, Аустрије, Велике Британије и Мађарске.

6.2. Велепродаја нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини

Тржишна учешћа главних учесника и конкурената на тржишту велепродаје нафте и нафтних деривата у Босну и Херцеговину:

Табела 6.

Рб	Назив привредног субјекта	Тржишно учешће (%)
1.	ИНА БХ (Холдина + Интерина) Сарајево	(10-20)**
2.	<i>Хифа Оил</i> Сарајево	(5-15)**
3.	Петрол БиХ Сарајево	(5-15)**
4.	Антуновић Брчко	(5-15)**
5.	<i>Сибех</i>	(0-10)**
6.	<i>Хигат</i>	(0-10)**
7.	Суперпетрол Бања Лука	(0-10)**
8.	Енергопетрол Сарајево	(0-10)**
9.	Остали	(30-50)**
10.	Укупно 1+8	(15-30)**
11.	Укупно	100,00

Извор: Пријава намјере концентрације

У сегменту велепродаје нафте и нафтних деривата у Босну и Херцеговину конкуренција је изражена и јака, што указује и податак да највеће појединачно тржишно учешће од (10-20)**% има привредни субјект ИНА БХ (*Холдина/Интерина*) Сарајево, док први конкурент привредни субјект *Хифа Оил* Сарајево има тржишно учешће (5-15)**%.

Супсидијарна друштва привредног субјекта ИНА (*Интерина д.о.о.*, *Холдина д.о.о.* и *Енергопетрол д.д.*) заједно на тржишту Босне и Херцеговине у сегменту велепродаје остварују тржишно учешће од

(15-30)**% (Табела 6.), док привредни субјект *МОЛ* није регистрован у Босни и Херцеговини, већ дистрибуцију нафте и нафтних деривата врши искључиво индиректно преко локалних дистрибутера и трговаца. Супсидијарно друштво *ЦРОСЦО Интернатионал д.о.о.* Тузла према подацима Управе за индиректно опорезивање у 2007. години није увозило релевантне производе у БиХ, те из тог разлога није ни наведено у Табели 6.

Из наведених података (Табела 6.) може се закључити да се предметном концентрацијом не ствара доминантан положај за учеснике концентрације на тржишту велепродаје нафте и нафтних деривата у Босну и Херцеговину, те да се исти неће моћи понашати независно у односу на конкуренте.

6.3. Малопродаја нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини

У Босни и Херцеговини постоји преко 500 регистрованих локалних дистрибутера и трговаца односно око 950 бензинских пумпи, од чега је око 65,0% у власништву правних и физичких лица који имају мање од 5 бензинских пумпи, док је преосталих 35,0% бензијских пумпи на релевантном тржишту у власништву сљедећих правних особа:

Табела 7.

Рб	Назив привредног субјекта	Број бензиских пумпи	Тржишно учешће (%)
1.	АД Петрол Бања Лука	(..)**	(5-15)**
2.	Енегопетрол Сарајево	(..)**	(5-15)**
3.	Холдина Сарајево и Интерина Мостар	(..)**	(0-10)**
4.	Петрол БХ <i>Оил</i> Сарајево	(..)**	(0-10)**
5.	Ауро д.о.о. Љубушки	(..)**	(0-5)**
6.	ОМВ Сарајево	(..)**	(0-5)**
7.	Зовко <i>Оил</i> Жепче	(..)**	(0-5)**
8.	Крајина Петрол Бања Лука	(..)**	(0-5)**
9.	<i>ХИФА</i> Сарајево	(..)**	(0-5)**
10.	Чавкуновић Бихаћ	(..)**	(0-5)**
11.	Мандић Петрол Источно Сарајево	(..)**	(0-5)**
12.	Остали	(..)**	66,84
13.	Укупно 2+3	(..)**	(5-15)**
14.	Укупно	950	100,00

Извор: Пријава намјере концентрације

Супсидијарна друштва привредног субјекта ИНА (*Интерина д.о.о.*, *Холдина д.о.о.* и Енегопетрол д.д.), заједно на тржишту Босне и Херцеговине (Табела 7.) имају укупно (5-15)% бензиских пумпи (односно малопродаје), док привредни субјекат *МОЛ* на релевантном тржишту нама бензинских пумпи нити тржишног учешћа у малопродаји.

Према анализама података утврђено је постојање јаке конкуренције на тржишту малопродаје јер су тржишна учешћа учесника релативно ниски, те да провођењем предметне концентрација неће доћи до промене тржишних учешћа.

7. Оцјена предметне концентрације

Конкурентски савјет је, након процјене и анализе података и утврђених чињеница, у смислу члана 17. Закона, оцијенио да провођење предметне концентрације неће нарушити постојећу тржишну конкуренцију, с обзиром да привредни субјект *МОЛ* индиректно, путем привредног субјекта ИНА, дјеломично врши контролу над привредним субјектима регистрованим у Босни и Херцеговини: (*Интерина д.о.о.*, *Холдина д.о.о.* и Енегопетрол д.д.), те се провођењем предметне концентрације не повећава тржишно учешће на тржишту велепродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини.

Приликом оцјене предметне концентрације, Конкуренцијски савјет је имао у виду и чињеницу да се у конкретном случају ради о екстериторијалној концентрацији, обзиром да учесници концентрације дјелују на свјетском нивоу, те да предметна концентрација има утицај на тржишту Босне и Херцеговине путем дјеловања регистрованих супсидијарних привредних субјеката (*Интерина д.о.о.*, *Холдина д.о.о.* и *Енергопетрол д.д.*), те индиректно продајом/дистрибуцијом нафте и нафтних деривата учесника предметне концентрације.

Такође, Конкуренцијски савјет је утврдио да не постоје законске нити административне баријере у сегменту увоза/велепродаје/малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини и велики број регистрованих локалних дистрибутера и трговаца (преко 500) што осигурава слободну тржишну конкуренцију.

У складу са наведеним, Конкуренцијски савјет је утврдио да се предметном концентрацијом привредних субјеката не ствара нити јача доминантан положај на релевантном тржишту велепродаје и малопродаје нафте и нафтних деривата у Босни и Херцеговини, те је одлучило као у диспозитиву овог Рјешења.

8. Административна такса

На ово Рјешење подносилац Пријаве, у складу са чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка д) 1) Одлуке о административним таксама у вези са процесним радњама пред Конкуренцијским савјетом («Службени гласник БиХ», број 30/06), обавезан је платити административну таксу у износу од 2.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

9. Упутство о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог Рјешења односно од дана његовог објављивања.

Предједник

Ибрица Лакишић